HATÁROZATOK

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2014. március 27.)

a Larco General Mining & Metallurgical Company S.A. javára Görögország által végrehajtott SA.34572 (13/C) (ex 13/NN) számú állami támogatásról

(az értesítés a C(2014) 1818. számú dokumentummal történt)

(Csak az angol nyelvű szöveg hiteles)

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2014/539/EU)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 108. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

miután felkérte az érdekelt feleket, hogy nyújtsák be észrevételeiket a fent említett rendelkezéseknek megfelelően ([1]),

mivel:

1. ELJÁRÁS

(1) Görögország gazdasági kiigazítási programjának keretében privatizációs program végrehajtására vállalt kötelezettséget ([2]). A Larco General Mining & Metallurgical Company S.A. (a továbbiakban: Larco) vállalatot privatizációra szánt állami tulajdonú vállalatnak nyilvánították.

(2) 2012 márciusában a Hellén Köztársaság Eszközfejlesztési Alapja, (a továbbiakban: HRADF) ([3]) tájékoztatta a Bizottságot a Larco tervezett privatizációjáról. Annak tisztázása érdekében, hogy felmerülhetnek-e állami támogatással kapcsolatos kérdések a privatizációs projekt keretében, a Bizottság hivatalból megnyitotta az ügyet és 2012 áprilisában előzetes vizsgálati eljárást kezdeményezett.

(3) E megbeszélések keretében a görög hatóságok által 2012. március 16-án egy kérdőívre adott válaszból egyértelművé vált, hogy a Larco már részesült állami támogatásban. A Bizottság további információkat kért a 2012. április 18-án, 2012. április 24-én, 2012. július 5-én, 2012. augusztus 22-én és 2012. december 7-én kelt e-mailekben, valamint a 2012. május 4-én és 2013. január 14-én kelt levelekben, amelyekre a görög hatóságok 2012. április 20-án, 2012. április 26-án, 2012. október 3-án, 2012. november 13-án, 2012. november 15-én, 2012. december 7-én, 2012. december 24-én és 2013. január 18-án válaszoltak. 2012. április 30-án és 2012. szeptember 11-én Athénban, 2013. január 25-én Brüsszelben találkozókra került sor a Bizottság szolgálatai és a görög hatóságok képviselői között.

(4) 2013. március 6-án kelt levelében (2013. március 6-i határozat) a Bizottság tájékoztatta Görögországot arról, hogy az alábbi 2.2. szakaszban említett egyes támogatási intézkedések tekintetében a Szerződés 108. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárás (a hivatalos vizsgálati eljárás) megindításáról határozott.

([1]) HL C 136., 2013.5.15., 27. o.

([2]) Lásd: *A Görögországra vonatkozó második gazdasági kiigazítási program – első felülvizsgálat 2012. december*, http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/occasional_paper/2012/pdf/ocp123_en.pdf

([3]) A Hellén Köztársaság Eszközfejlesztési Alapja (HRADF) a privatizációs folyamat irányítására 2011. július 1-jén alapított korlátolt felelősségű társaság.

(5) A 2013. március 6-i határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* kihirdetésre került ([4]). A Bizottság felszólította a görög hatóságokat és az érintett feleket a támogatási intézkedésekről alkotott észrevételeik benyújtására.

(6) A görög hatóságok észrevételei 2013. április 30-án érkeztek be a Bizottsághoz. Az érdekelt felektől nem érkezett észrevétel.

(7) 2014. január 21-én kelt angol nyelvű e-mailjükben a görög hatóságok tájékoztatták a Bizottságot arról, hogy egyetértenek a határozat elfogadásával.

2. A TÁMOGATÁSI INTÉZKEDÉSEK LEÍRÁSA

2.1. A kedvezményezett

(8) A Larco laterit érc kitermelésére és feldolgozására, barnaszén kitermelésére, valamint ferronikkel és melléktermékeinek gyártására szakosodott vállalat. Tevékenységei közé tartozik a kitermelés, fejlesztés, bányászat, olvasztás és termékeinek kereskedelme világszerte. A Larco a világ legnagyobb ferronikkel gyártóinak egyike. 2012-ben 960 alkalmazottat foglalkoztatott és ezért nagyvállalatnak minősült ([5]).

(9) A hivatalos vizsgálati eljárás idején a Larco részvényeinek 55,2 %-a (a HRADF-on keresztül) a görög állam, 33,4 %-a a National Bank of Greece S.A. (a továbbiakban: NBG) nevű magántulajdonban lévő pénzügyi vállalkozás és 11,4 %-a a Public Power Corporation S.A. (a továbbiakban: PPC, Görögország meglévő villamosenergia-termelője, amelyben az állam a többségi tulajdonos) tulajdonában volt. on

(10) A Larco öntödét üzemeltet Larymnában, Közép-Görögországban. A Larco bányászati jogokkal is rendelkezik Görögország különböző területein négy csoportban: az Agios Ioannis bányák (Larymna közelében), az Evia bányák, a Kastoria bányák és a Servia barnaszén-bánya.

(11) A Larcót 1989-ban alapították új társasági jogalanyként, a Larymnában található Hellenic Mining and Metallurgical S.A. (a továbbiakban: korábbi Larco) felszámolását követően. A korábbi Larco még mindig felszámolás alatt áll, eszközeit azonban 1989-ben átadták a Larcónak a kapcsolódó kötelezettségekkel együtt. A korábbi Larco ezért a Larco hitelezője.

2.2. Az intézkedések ismertetése

2.2.1. *1. intézkedés: Az adósság be nem hajtása a pénzügyminisztérium részére*

(12) 1998 áprilisában a Larco adósságrendezési megállapodást kötött a legnagyobb hitelezőivel, nevezetesen a korábbi Larcóval, a PPC-vel és a görög állammal. Az 1998-as megállapodás szerint, a Larcónak ezen hitelezők felé fennálló kötelezettségeit 6 %-os éves kamattal kellett volna terhelni. A görög állam felé fennálló adósság azonban stabil maradt vagy legalább kis mértékben növekedett 2004 óta ([6]), míg a PPC és a korábbi Larco felé fennálló adósság megszűnt vagy csökkent ([7]).

(13) Ezért úgy tűnik, hogy az állam a Larcónak nyújtott hiteleit más módon kezelte, mint a másik két hitelező.

2.2.2. *2. intézkedés: A 2008. évi állami kezességvállalás*

(14) 2008. december 22-én az állam garanciát vállalt a Larcónak az ATE Banktól felvett 30 millió EUR összegű kölcsönére. A garancia a kölcsön 100 %-át fedezte három évig és évi 1 %-os garanciaprémiumot kellett fizetni érte.

2.2.3. *3. intézkedés: A 2009. évi tőkeemelés*

(15) 2009-ben, a negatív fedezet fényében, a Larco igazgatótanácsa javasolt, és három részvényes jóváhagyott, egy 134 millió EUR összegű részvénytőke-emelést. Csak a görög állam gyakorolta azonban teljes mértékben jogait, miközben az NBG csak részben gyakorolta jogait és a PPC egyáltalán nem vett részt a részvénytőke-emelésben. Egyetlen új részvényes sem vett részt a részvénytőke-emelésben.

([4]) Vö. 1. lábjegyzet.
([5]) A Bizottság 2003. május 6-i 2003/361/EK ajánlása a mikro-, kis- és középvállalkozások fogalmának meghatározásáról (HL L 124., 2003.5.20., 36. o.).
([6]) 2004-ben 10,3 millió EUR-t tett ki és folyamatosan növekedett, 2011-ben elérte a 13,5 millió EUR-t.
([7]) PPC: 2004-ben 139 millió EUR, 2011-ben nulla; korábbi Larco: 2007-ban 48,3 millió EUR, 2011-ben 43,8 millió EUR.

(16) A tényleges részvénytőke-emelés csak 65,5 EUR összeget tett ki, míg az állam hozzávetőlegesen 45 millió EUR-val (a teljes tőkeinjekció 69 %-a), valamint az NBG 20,5 millió EUR-val (31 %) járult hozzá. A Larco rossz pénzügyi helyzete ellenére, úgy tűnik, hogy a részvénytőke-emelés nem az életképességének helyreállítására irányuló szerkezetátalakítási terven alapult, miközben úgy tűnik, hogy az NBG leírta a vállalat könyv szerinti értékét *„mert a csoport nem irányozza elő a beruházás könyv szerinti értékének visszaszerzését, mivel a vállalat jelentős pénzügyi nehézségekkel küzd”* ([8]) (lásd a 2013. március 6-i határozat (45) preambulumbekezdését).

2.2.4. *4. intézkedés: A 2010. évi állami kezességvállalás*

(17) 2010. május 10-én az állam garanciát nyújtott az NBG garancialevelére, amelyet az a Larcónak nyújtott kb. 10,8 millió EUR összegben. A garancia a garancialevél 100 %-át fedezte és határozatlan időre szólt, valamint évi 2 %-os garanciaprémiumot kellett fizetni érte.

2.2.5. *5. intézkedés: Garancialevelek az adóbírság előzetes megfizetése helyett 2010-ben*

(18) 2010-ben a görög adóhatóságok ellenőrizték a Larco pénzügyi kimutatásait és elutasították az elszámolási módszert a nikkel árával kapcsolatos fedezeti ügyletekből eredő egyes veszteségekre vonatkozóan. A veszteségek hibás bejegyzésének eredményeként, 190 millió EUR összegű adóbírságot szabtak ki ([9]).

(19) A Larco ezt követően megtámadta a kivetett adóbírságot a görög bíróságokon. A görög jog értelmében ([10]) az adóbírságra kötelezett jogalanynak a bírság 25 %-át (ebben az esetben 47 millió EUR-t) előzetesen meg kell fizetnie ahhoz, hogy megtámadhassa a bírságot a bíróságon.

(20) A Larco esetében a görög közigazgatási bíróság úgy döntött, hogy mentesíti a vállalatot a bírság 25 %-ának előzetes megfizetésére vonatkozó kötelezettség alól, és azt 1,5 millió eurós garancialevelek letétbe helyezésével helyettesíti.

2.2.6. *6. intézkedés: A 2011. évi állami kezességvállalás*

(21) 2011. december 30-án az állam két garanciát vállalt az ATE bank által nyújtott 20 és 30 millió EUR összegű két kölcsönre. Az egyik kölcsön (20 millió EUR összegben) már esedékes volt a garancianyújtás időpontjában. A garancia a fedezett kockázatok 100 %-ára terjedt ki, a garanciaprémium pedig évi 1 %-ot tett ki.

2.3. **A hivatalos vizsgálati eljárás megindításához vezető okok ismertetése**

(22) A 2013. december 6-i határozatban ((18)–(25) preambulumbekezdés) a Bizottság arra az előzetes következtetésre jutott, hogy a Larco 2007 óta a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás ([11]) értelmében nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak tekinthető. Ennek fényében, a Bizottság arra az előzetes következtetésre jutott, hogy mind a hat intézkedés állami támogatásnak minősül és kétségeket fogalmazott meg azoknak a belső piaccal való összeegyeztethetőségét illetően.

(23) Amennyiben az azonosított intézkedések állami támogatásnak minősülnek, azokat csak az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdésében meghatározott bejelentési és felfüggesztési kötelezettséget megszegve nyújthatták volna.

3. **GÖRÖGORSZÁG ÉSZREVÉTELEI**

3.1. **Nehéz helyzetben lévő vállalkozás**

(24) A hivatalos vizsgálati eljárás keretében megadott észrevételeiben, a görög hatóságok azzal érveltek, hogy a Larco nem volt nehéz helyzetben lévő vállalkozás a 2008. és 2009. évben, mivel az elkönyvelt veszteségei az azokban az években a ferronikkel világpiaci árának csökkenéséből származtak. A görög hatóságok azt állították, hogy a Larco csak 2010 óta nehéz helyzetben lévő vállalkozás.

([8]) 24. megjegyzés: Kapcsolódó vállalkozásokban való részesedés

([9]) A görög hatóságok ezt követően tisztázták, hogy a szóban forgó intézkedés inkább egy különadóra vonatkozik, nem pedig egy adóbírságra. Így az 5. intézkedés úgy értendő, hogy az különadóra utal, nem pedig adóbírságra, ahogyan azt a 2013. március 6-i határozatban tévesen említették.

([10]) A görög jövedelemadózásra vonatkozó 2238/1994 sz. adótörvény (Hivatalos Közlöny FEK A/151/16.9.94), 74. cikk (9) bekezdés.

([11]) A Bizottság közleménye – A Közösség iránymutatása a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásról (HL C 244., 2004.10.1., 2. o.)

3.2. **1. intézkedés: Az adósság be nem hajtása a pénzügyminisztérium részéről**

(25) A görög hatóságok azzal érveltek, hogy az állam által a Larcónak nyújtott hitel nem minősült állami forrásnak, mivel az eredetileg az Organisation for Entreprise Restructuring S.A. (a továbbiakban: OER) által nyújtott magánhitel volt. Az OER felszámolásakor, a 2741/1999. sz. törvény értelmében, az összes követelését átruházták az államra.

(26) Ezenfelül a görög hatóságok kifejtették, hogy az 1998-as adósságrendezési megállapodás különleges szabályokat tartalmazott a fennmaradó adósság kezelésére és behajtására vonatkozóan, amely az egyes pénzügyi évek végén lenne alkalmazható a következők szerint:

a) amennyiben a Larco nyereséges volt egy adott pénzügyi évben, a felhalmozott kamatokat (évi 6 %) fizetnék vissza először a hitelezőknek, a hitelösszeg visszafizetése előtt;

b) a kamat visszafizetését követően a Larco megtartana bizonyos összeget a nyereségből beruházások céljára;

c) Az a) és a b) pont alkalmazását követően a Larco számláján megmaradó bármely nyereséget arányosan kiosztanák a Larco hitelezőinek.

(27) Amennyiben a Larcónak nem lett volna nyeresége 1999 után, a hitelezőknek joguk lett volna megkísérelni adósságuk behajtását különböző eszközökkel, mint az esedékes kifizetés figyelembevétele, az adósság tőkésítése stb. A hitelezők azonban nem voltak jogosultak a fennálló adósság semmilyen kényszerű végrehajtására, mint a vállalat eszközeinek lefoglalása vagy a vállalat elleni csődeljárás megindításának kikényszerítése.

(28) 2003-ig a hitelezők a megegyezés szerint megkapták a felhalmozott kamatokat. A 2004–2007 közötti időszakra vonatkozóan, a Larcónak nem volt nyeresége és ezért nem volt felhalmozott kamat visszafizetés. 2007-ben a PPC nyersanyag megállapodást kötött a Larcóval, amellyel valamennyi hitelező egyetértett, minélfogva a Larco ellátta barnaszénnel a PPC-t, amely ennek megfelelően csökkentette az adósságot. A PPC felé fennálló adósság 2011-ben teljes mértékben megszűnt.

(29) A korábbi Larco kezelője törekedett az adósság jogi eszközökkel történő behajtására és úgy tűnik, hogy bizonyos összegeket már megfizettek. 2011-ig a korábbi Larco 5 millió EUR összeget hajtott be a fennálló adósságából az 1998-as megállapodás értelmében. Mivel a korábbi Larcónak szintén van adóssága a görög állam felé, ez utóbbi behajtotta az 5 millió EUR teljes összegét.

(30) A Larco görög állam felé fennálló közvetlen adósságát illetően, az állam rendszeresen küldött számlákat a Larcónak az adósság éves összegére vonatkozóan, beleértve az éves felhalmozott kamatot.

(31) Így a görög hatóságok azzal érveltek, hogy az 1998-as megállapodásból származó adósság nem minősülhetett állami forrásnak és semmi esetre sem részesítette szelektív előnyben a Larcót.

3.3. **2. intézkedés: A 2008. évi állami kezességvállalás**

(32) A görög hatóságok a kezességvállalásokról szóló közleményre ([12]) hivatkoztak és különösen annak 3.2. szakaszára, amely magában foglalja azokat a feltételeket, amelyek alapján a Bizottság kizárhatja az állami támogatás jelenlétét az egyedi garanciamegállapodásokban. A görög hatóságok szerint:

a) a Larco nem volt nehéz helyzetben lévő vállalkozás a garanciavállalás időpontjában;

b) a kezességvállalás terjedelmét a kezesség vállalásának időpontjában lehetett megfelelően mérni;

c) a kezességet egy hitelviszonyt megtestesítő értékpapírra (kötvénykibocsátás) vállalták és így meghaladhatta a fennálló adósság 80 %-át;

d) a kezességvállalásért fizetett 1 %-os garanciaprémium piaci alapú díj, amely tükrözi a Larco megfelelő pénzügyi helyzetét.

(33) A görög hatóságok ezért azzal érvelnek, hogy a 2008. évi állami kezességvállalás nem minősült állami támogatásának.

(34) A görög hatóságok tisztázták, hogy a 2. intézkedést a YA 2/93378/0025. sz. 2008. december 22-i miniszteri határozat értelmében nyújtották és pontosan 30 000 000 EUR összeget fedezett:

([12]) A Bizottság közleménye az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a kezességvállalás formájában nyújtott állami támogatásra való alkalmazásáról (HL C 155., 2008.6.20., p. 10. o.).

3.4. **3. intézkedés: A 2009. évi tőkeemelés**

(35) A görög hatóságok arra hivatkoztak, hogy az állam részvétele a tőkeemelésben a vállalat értékének megőrzésére irányult, tekintettel a vállalat közelgő privatizációjára és a szerkezetátalakítási terv végrehajtása érdekében. Döntésében az állam figyelembe vette a Larco potenciális növekedését, eszközeinek értékét és a ferronikkel piacon uralkodó általános helyzetet, valamint a szerkezetátalakítási és költségcsökkentő intézkedéseket.

(36) Az NBG 31 %-kkal járult hozzá a tőkeemeléshez. Az államtól eltérően az NBG úgy döntött, hogy csak részben gyakorolja jogait. A görög hatóságok azzal érveltek, hogy az NBG célkitűzése a vállalat feletti bizonyos ellenőrzés fenntartása volt és így lépéseit nem kellene a Larco jövője iránti bizalom hiányának tekinteni. Az NBG valóban a görög jog által előírt szükséges minimumra csökkentette részesedését a Larcóban annak érdekében, hogy bizonyos fontos döntéseknél megőrizze vétójogát az igazgatótanácsban.

(37) A harmadik részvényes, a PPC kifejezetten úgy döntött, hogy nem vesz részt a tőkeemelésben, elfogadva, hogy részesedése csökkenni fog. A görög hatóságok azzal érveltek, hogy a PPC azért nem vett részt a tőkeemelésben, mert az volt a célja, hogy nagyobb részvényesi többséget tegyen lehetővé az állam számára, tekintettel a vállalat privatizációjára.

(38) Következtetésül, a görög hatóságok azzal érveltek, hogy az állam piacgazdasági befektetőként járt el és ezért a 2009. évi tőkeemelés nem minősült állami támogatásnak.

(39) A támogatás nyújtásának napját illetően, a görög hatóságok nem szolgáltak meggyőző információval. A részvényesi közgyűlés jegyzőkönyvei azt mutatják, hogy a görög állam 15 000 000 EUR összeget nyújtott a tőkeemeléshez 2009. április 15-én a pénzügyminisztérium Οικ2/27694/0025. sz. dokumentuma értelmében, tekintettel az állam teljes hozzájárulására a részvénytőke-emeléshez, amely 44 999 999,40 EUR összeget tett ki. A Larco 2009. évi pénzügyi kimutatása azt mutatja, hogy a tőkeemelésről 2009. május 14-én döntöttek, azonban nem tisztázza, hogy a tényleges friss tőkeinjekcióra mikor került sor.

3.5. **4. intézkedés: A 2010. évi állami kezességvállalás**

(40) A görög hatóságok kifejtették, hogy az 1998-as megállapodás keretében, a korábbi Larco jogorvoslatot kért a Larco adósságának visszafizetésére vonatkozóan a görög bíróságokon és számos bírósági ítélet, valamint megsemmisítést kimondó ítélet született többek között a kb. 10,5 millió EUR összegű adóssággal kapcsolatosan ([13]).

(41) A Larco fellebbezésének összefüggésében, valamint a helyrehozhatatlan károk veszélye miatt, a Görög Legfelsőbb Bíróság felfüggesztette a kb. 10,5 millió EUR összegű adósság kifizetését az illetékes bíróság jogerős ítéletéig. A felfüggesztést azzal a feltétellel adták meg, hogy a Larco garancialevelet szolgáltatott a korábbi Larcónak a felfüggesztett összegre vonatkozóan. Az NBG közel 10,8 millió EUR összegű (10,5 millió EUR eredetileg vitatott tartozás + 0,3 millió EUR jogi díjakra és költségekre) garancialevelet nyújtott a Larcónak. A garancialevelet viszont állami kezességvállalás fedezte az egész összegre vonatkozóan, évi 2 %-os garanciaprémiummal határozatlan időre szólóan.

(42) A görög hatóságok kifejtették, hogy ezt az intézkedést az állam nyújtotta részvényesként, azzal a szándékkal, hogy megfeleljen a felfüggesztés feltételeinek és megvédje befektetéseit attól, hogy a tartozásokat lejártnak nyilvánítják. Másként, a felfüggesztés nem lehetett volna alkalmazható és a korábbi Larcónak joga lett volna jogorvoslatot kérni az adósság behajtására, lehetőleg a Larco eszközeinek lefoglalásával. A Larco pedig fizetésképtelenné válhatott volna. A görög hatóságok szerint az NBG nem adott volna garancialevelet az állami kezességvállalás nélkül.

(43) A görög hatóságok tisztázták, hogy a 4. intézkedést a 2010. május 10-i ΥΑ 2/923/0025. sz. miniszteri határozat értelmében adták meg és az pontosan 10 510 824,95 EUR összeget fedezett, valamint 310 000 EUR-t jogi díjakra és költségekre, így összesen 10 820 824,95 EUR-t.

3.6. **5. intézkedés: Garancialevelek az adóbírság előzetes megfizetése helyett 2010-ben**

(44) A görög hatóságok egyértelművé tették, hogy a szóban forgó intézkedések inkább különadót jelentenek, nem pedig adóbírságot. A különadót azért vetették ki, mert az adóhatóságok nem értettek egyet, hogy a fedezeti ügyletekből származó veszteségeket le kellene vonni a Larco nettó bevételéből, ahogyan azt a Larco állította. A görög hatóságok azt is tisztázták, hogy a bíróság felszólította a Larcót, hogy adjon ki garancialeveleket 4,7 millió EUR összértékben.

([13]) A korábbi Larco szerint, ez az 1998-as megállapodás által elismert tőkeösszeg felhalmozott kamatait jelenti.

(45) A görög hatóságok bizonyítékokkal szolgáltak, hogy a Larcót felhatalmazták arra, hogy a különadó előzetes megfizetését garancialevelekkel helyettesítse egy általános jogi rendelkezés alapján. A bírósági ítélet, amely lehetővé tette a Larcónak, hogy a különadó előzetes megfizetése helyett garancialevelet adjon, a nemzeti joggal összhangban ([14]), mérlegelési tesztet alkalmazott, figyelembe véve a hitelező (az állam) előnyeit és az adós (Larco) életképességét és ezért döntött a 47 millió EUR előzetes megfizetésére vonatkozó kötelezettség ideiglenes felfüggesztéséről (amely a különadó 25 %-át jelenti), kiváltva azt összesen 4,7 millió EUR értékű garancialevéllel. A felfüggesztést addig kellett alkalmazni, amíg a jogerős ítélet megszületik a Larcónak a különadó kivetésével kapcsolatosan az állammal szemben kezdeményezett jogvitája tekintetében.

(46) Ezenfelül a görög hatóságok azzal érveltek, hogy a nemzeti bíróságok határozatait nem lehet az államnak tulajdonítani.

(47) A görög hatóságok azt is kifejtették, hogy az ideiglenes felfüggesztés ellenére az állam a gyakorlatban felülírta a felfüggesztés pénzügyi hatásait, azzal, hogy beszámította a különadót, amelyet a Larcónak kellett fizetnie azokba az összegekbe, amelyet az államnak a Larco felé kellett fizetnie, mint jövedelemadó vagy héa-visszatérítés. Ezt a Görögországban az adóbehajtás meggyorsítására vonatkozó legújabb jogszabályok tették lehetővé.

(48) Úgy tűnik, hogy az állam így már gyakorlatilag 16,1 millió EUR-t hajtott be a Larco különadójának előzetes megfizetésével kapcsolatos összegből.

3.7. **6. intézkedés: A 2011. évi állami kezességvállalás**

(49) A görög hatóságok tisztázták, hogy a két kölcsön közül, amelyekre a garancialevelet kiadták egyik sem volt késedelmes. Az ATE Bank a 20 millió EUR összegű kölcsönt egy régebbi 20 millió EUR összegű kölcsön refinanszírozására nyújtotta, amely már lejárt.

(50) A görög hatóságok azzal érveltek, hogy az állami kezességvállalás nem tartalmazott állami forrásokat, mivel az állam 60 millió EUR-val tartozott a Larcónak a héa-visszatérítésből. Így, amennyiben a garanciákat lehívnák, az összegek ellensúlyoznák az állam fennálló adósságát.

(51) A hatóságok azzal is érveltek, hogy amennyiben az intézkedés nem minősül támogatásnak, azt a belső piaccal összeegyeztethetőnek kellene tekinteni, mivel az megfelel az ideiglenes keretrendszernek ([15]) és a vonatkozó ideiglenes görög hitelgarancia rendszernek (ideiglenes hitelgarancia-rendszer) ([16]). A hatóságok különösen úgy vélték, hogy attól eltekintve, hogy a Larco nehéz helyzetben lévő vállalat volt az intézkedés nyújtásának időpontjában, a rendszer egyéb feltételeinek megfelelt:

a) a Larco nagyvállalat;

b) a 30 millió EUR kölcsön beruházási kölcsön volt, míg a 20 millió EUR egy régebbi hitel refinanszírozására felvett kölcsön, amelyet befektetési célokra nyújtottak;

c) a garanciákat 2011 vége előtt nyújtották;

d) a két garantált hitel teljes összege a Larco éves bérköltségét csak 3 millió EUR-val haladta meg;

e) a garanciák a kölcsön 100 %-át fedezték, azonban ez az intézkedés volt az egyetlen lehetőség arra, hogy a Larco finanszírozáshoz jusson, a görög gazdaság rendkívüli helyzete miatt;

f) a garanciák évi 1 %-os garanciaprémiumot tartalmaznak, amelyet piaci prémiumnak kellene tekinteni.

(52) Végezetül, a görög hatóságok azzal érveltek, hogy amennyiben a Bizottság arra a következetésre jut, hogy az intézkedés támogatásnak minősül és az ideiglenes hitelgarancia-rendszer feltételei nem teljesülnek, az intézkedéseket megmentési támogatásnak kellene tekinteni. Az ilyen támogatást úgy kellene tekinteni, mint amelyet bejelentettek, mivel a Bizottságot tájékoztatták az intézkedésről a kérdőívre adott 2012. március 16-i válaszban, amikor az a hivatalból indított előzetes vizsgálat szakaszában volt.

(53) A görög hatóságok szerint a támogatás megfelelt a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás követelményeinek, mivel:

a) az likviditási támogatást jelentett hitelgaranciák formájában;

b) súlyos szociális problémáknak indokolták és nem volt szükségtelenül hátrányos átgyűrűző hatása más tagállamokra;

([14]) A közigazgatási eljárási törvénykönyv 200–205. cikke.
([15]) Ideiglenes közösségi keretrendszer a finanszírozási lehetőségek elérésének támogatására irányuló állami támogatási intézkedésekhez a jelenlegi pénzügyi és gazdasági válságban (HL C 83., 2009.4.7., 1. o.)
([16]) A 2009. június 30-án elfogadott 308/2009 törvény.

c) a görög hatóságok szerkezetátalakítási tervet készítettek a Bizottsággal együttműködve;

d) csak arra az összegre szorítkozott, amely a vállalatnak szükséges ahhoz, hogy korlátozott időtartamon keresztül működőképes maradjon;

e) tiszteletben tartotta az „először és utoljára" elvet, mivel a Larco a múltban nem kapott megmentési vagy szerkezetátalakítási támogatást;

f) a Larco üzleti tervet nyújtott be az államnak, amelyben igazolja, hogy a beruházásokhoz szükséges a 30 millió EUR összegű finanszírozás.

(54) A görög hatóságok tisztázták, hogy a 6. intézkedést a i. 2011. december 30-i YA 2/95156/0025. sz. miniszteri határozat értelmében adták meg és az pontosan 30 000 000 EUR összeget fedezett, valamint a ii. 2011. december 30-i YA 2/95161/0025. sz. miniszteri határozat értelmében pontosan 20 000 000 EUR összegre vonatkozóan.

4. ÉRTÉKELÉS

(55) A határozat elöljáróban foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy a Larco nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak számít-e a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás értelmében. Ezt követően a határozat értékeli, hogy a vizsgálat tárgyát képező intézkedés a Larcónak nyújtott állami támogatásnak minősül-e a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése értelmében, és végezetül, hogy az ilyen támogatás összeegyeztethető-e a belső piaccal.

4.1. **A Larco nehézségei**

(56) A 2013. március 6-i határozatban és különösen annak (18)–(25) preambulumbekezdésében a Bizottság előzetesen azt állapította meg, hogy a Larco nehéz helyzetben lévő vállalkozás volt a szóban forgó 6. intézkedés nyújtásának időpontjában. A Larco főbb pénzügyi adatait 2007 és 2011 között a táblázat tartalmazza:

A Larco főbb pénzügyi adatai 2007 és 2012. június között (millió EUR)

	2007	2008	2009	2010	2011	H1 2012 (*)
Árbevétel	549,3	284	98,8	239	311	154,6
Adózás előtti eredmény (EBT)	23	– 116	– 105	6,4	6,5	– 12,2
Jegyzett tőke	163,8	163,8	109	109	109	109
Saját tőke	104	– 0,4	– 35	– 31	– 26	– 39
Összes tartozás	141,2	230,1	233,9	261,8	262,7	326,0
Adósság/tőke (arány)	1,3	– 575,0	– 6,6	– 8,3	– 10,1	– 8,4

(*) A HRADF által benyújtott adatok.

(57) A megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 10. pontjának a) alpontja szerint egy korlátolt felelősségi alapon működő társaság *akkor tekinthető nehéz helyzetben lévőnek, ha „törzstőkéjének több mint a fele nincs meg, és annak több mint egynegyede az előző 12 hónap során veszett el"*. E rendelkezés azt a feltételezést tükrözi, hogy a törzstőkéje jelentékeny részét elveszítő vállalat képtelen arra, hogy megállítsa a veszteségek halmozódását, és ez szinte teljes bizonyossággal azt eredményezné, hogy rövid- vagy középtávon feladja üzleti tevékenységét (a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 9. pontjában meghatározottak szerint).

(58) Ezenfelül a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 11. pontja szerint egy vállalat még akkor is nehézségekkel küzdő vállalkozásnak tekinthető, *„ha egy vállalkozás nehéz helyzetére utaló szokásos jelek mutatkoznak, mint pl. a növekvő veszteségek, a csökkenő forgalom, a felhalmozódó leltári készletek, a fölös kapacitás, a lanyhuló pénzforgalom, a növekvő adósságok, az emelkedő kamatköltségek és a zuhanó vagy nullára leírt nettó eszközérték."*. Ebben a tekintetben a Bíróság szerint: *„a negatív sajáttőke fennállására […], amely a vállalkozás nehéz pénzügyi helyzete fontos mutatójának tekinthető"* ([17]).

([17]) A T-102/07. sz., *Freistaat Sachsen kontra Bizottság* és a T-120/07. sz., *MB Immobilien és MB System kontra Bizottság* egyesített ügyekben hozott ítélet, (EBHT 2010., II-585. o.) 106. pontja.

(59) A Larco 2007–2012 első féléve közötti időszakára vonatkozó pénzügyi kimutatásai szerint a vállalat jegyzett tőkéje nem csökkent több mint a felével. Ugyanebben az időszakban azonban a vállalkozás saját tőkéje negatívba fordult. Az előző ügyekben a Bizottság úgy vélte, hogy amennyiben egy vállalatnak negatív a hitelbiztosítéka, ez azt jelenti, hogy a vállalat teljes jegyzett tőkéje elveszett és van egy *a priori* feltételezés, hogy teljesülnek a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás ([18]) 10. pontjának a) alpontja szerinti kritériumok.

(60) A Larco ügyében, a Bizottság úgy tekinti, hogy a vállalat jegyzett tőkéje csak azért tűnik úgy, hogy nem csökkent több mint a felével, mivel a vállalat nem fogadott el megfelelő intézkedéseket, amelyet a görög jogszabályok rendes esetben előirányoznak ([19]). Az ilyen megfelelő intézkedések azt célozzák, hogy a vállalat saját tőkéjét negatívból pozitívba fordítsák és ezzel egyidejűleg megfelelő szintre növeljék azt. Az ilyen megfelelő intézkedések között lehetett volna akár a veszteségek aktiválása vagy a tőkeemelés vagy akár mindkettő.

(61) Ebben az összefüggésben a Bizottság úgy véli, hogy a veszteségek aktiválása a vállalat teljes jegyzett tőkéjének elvesztését eredményezte volna, mivel a felhalmozott veszteségek nagyobbak voltak, mint a jegyzett tőke. Ezért a Bizottság úgy véli, hogy ebben az esetben 2008 óta teljesülnek a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 10. pontjának a) alpontja szerinti kritériumok.

(62) Ezenfelül a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 11. pontja szerinti kritériumok tekintetében, a Larco esetében 2007 és 2009 között a forgalom jelentős csökkenése következett be, jelentős veszteségekkel 2008-ban és 2009-ben összesen 221 millió EUR összegben (2008-ban 116 millió EUR, illetve 2009-ben 105 millió EUR volt a vesztesége). 2010-ben és 2011-ben, a vállalat növelte a forgalmát és a bevételeit, azonban ez a növekedés nem volt elegendő, hogy lehetővé tegye a Larco számára a pénzügyi talpra állást. Ugyanezen időszak alatt a vállalat tőkéje negatív maradt és az adósság tovább növekedett. Ezenfelül, a Larco működése 2012 első félévében ismét veszteségessé vált.

(63) A Bizottság nem ért egyet a görög hatóságok azon érveivel, hogy a Larco nem volt nehéz helyzetben 2008-ban és 2009-ben, mivel a veszteségei a ferronikkel csökkenő áraiból adódtak.

(64) Először is, az a tény, hogy a ferronikkel árában történt csökkenés veszteségekhez vezetett és hozzájárult a Larco nehézségeihez magában nem enyhíti azt a megállapítást, hogy a Larco a nehéz helyzetben lévő vállalatok szokásos jeleit mutatta. Egy jól működő vállalat hozzáigazítaná a költségeit az ilyen árváltozásokhoz a veszteségek elkerülése érdekében.

(65) Másodszor, a 2008-as és 2009-es években a vállalat tőkéje negatív volt és adóssága növekedett (63 %-os növekedés 2007 és 2008 között). Bár a ferronikkel ára és a forgalom jelentősen növekedett 2010 után, a Larco ezt követő pénzügyi eredményei azt mutatják, hogy a nehézségei továbbra is megmaradtak. Így nem lehet azt a következtetést levonni, hogy a veszteségek 2008-ban és 2009-ben csak a ferronikkel alacsony árából eredtek.

(66) A fentiek fényében, azt a következtetést lehet levonni, hogy a Larco a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás értelmében nehéz helyzetben lévő vállalat volt abban az időpontban, amikor a szóban forgó 6. intézkedést nyújtották.

4.2. **Az állami támogatás megléte**

(67) A Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „a belső piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet”.

(68) Annak vizsgálata során, hogy egy állami szerv és egy gazdasági egység közötti kereskedelmi ügylet támogatásnak minősül-e, a Bizottság bevett, és a Bíróság által is megerősített gyakorlata szerint a piacgazdasági befektető elvét vagy a piacgazdasági hitelezői elvét kell alkalmazni ([20]). Ezen alapelv alapján az államnak olyan esetekben, amikor kereskedelmi vállalkozásként vesz részt a piacon, magánszektorbeli szereplőként kell eljárnia, ellenkező esetben feltételezhető az állami támogatás megléte. A támogatás meglétének megítélése szempontjából ezért döntő, hogy egy magánszektorbeli gazdasági szereplő hasonló helyzetben ugyanígy járt volna el. Ennek alapján a nem gazdasági jellegű szempontok elfogadhatatlanok a támogatási intézkedések megadása melletti magyarázatként.

([18]) A Bizottság C 38/2007. sz. *Arbel Fauvet Rail* ügyben hozott határozata (HL L 238., 2008.9.5., 27. o.), a Bizottság C 27/2010. sz. *United Textiles* ügyben hozott határozata (HL L 279., 2012.10.12., 30. o.).

([19]) A 2190/1920 számú görög törvény 47. cikke értelmében, ha a saját tőke a részvénytőke 50 %-a alá esik, akkor a részvényeseknek (az adott pénzügyi év végétől számított hat hónapon belül) vagy a vállalat felszámolásáról, vagy egyéb intézkedések foganatosításáról kell határozniuk.

([20]) Lásd többek között a Bíróság C–305/89 sz. *Olasz Köztársaság kontra Bizottság ügyben („Alfa Romeo”)* 1991. március 21-én hozott ítélete (EBHT 1991., I-1603. o. 18. és 19. pontja; az Elsőfokú Bíróság T-16/96. sz. *Cityflyer Express Ltd kontra Bizottság* ügyben 1998. április 30-án hozott ítélete (EBHT 1998., II-757, o. 51. pontja); az Elsőfokú Bíróság T-129/95, T-2/96 és T-97/96 sz. *Neue Maxhütte Stahlwerke GmbH és Lech-Stahlwerke GmbH kontra Bizottság* egyesített ügyekben 1999. január 21-én hozott ítélete (EBHT 1999., II-17. o. 104. pontja); az Elsőfokú Bíróság T-268/08 és T-281/08 sz. *Burgenland tartomány és az Osztrák Köztársaság kontra Bizottság* egyesített ügyekben 2012. február 28-án hozott ítélete (EBHT 2012., II-0000. o. 48. pontja).

4.2.1. *1. intézkedés: Az adósság be nem hajtása a pénzügyminisztérium részéről*

(69) A rendelkezésére álló információk alapján a Bizottság nem ért egyet a görög hatóságok azon érvelésével, amely szerint az OER-től kapott hitel magánhitel volt. Az OER létrehozásáról szóló 1386/1983. sz. (1. cikk) görög törvény ([21]) értelmében az *„OER a társadalmi érdek javára és az állam felügyelete alatt működik"* Ugyanezen jogszabály 3. cikke szerint az állam volt az OER egyetlen részvényese. Ezenfelül az államnak lehetősége volt arra, hogy az elnököt és az igazgató tanács nyolc tagja közül két tagot közvetlenül, valamint további négy tagot közvetett módon nevezzen ki. A fentiekből következik, hogy az OER forrásait állami források tették ki és így az OER által nyújtott bármely hitel, úgy tűnik, hogy az államnak tulajdonítható.

(70) A görög hatóságok által szolgáltatott bizonyítékok azt mutatják, hogy a Larco adóssága az OER felé (amelyet ezt követően átruháztak az államra) rendszeresen jelentették és számlázták, az 1998-as adósságrendezési megállapodással összhangban. Az adósság egy részét behajtották, amikor a vállalat nyereségessége azt lehetővé tette. A Larco beruházásokat hajtott végre ebben az időszakban, amely csökkentette a visszafizetéseket, azonban ezekkel a beruházásokkal valamennyi hitelező egyetértett. A megállapodás szerint, a hitelezők nem voltak jogosultak a fennálló adósság kényszer-végrehajtására.

(71) A fentiek fényében levonható az a következtetés, hogy az 1. intézkedés megfelelt a piacgazdasági hitelezői elvnek, mivel az állam hitelezőként magánhitelezőhöz hasonlóképpen járt el, ugyanis felhasználta a rendelkezésére álló és a szerződésben rögzített kereten belüli valamennyi eszközt adósságának behajtása érdekében.

4.2.2. *2. intézkedés: A 2008. évi állami kezességvállalás*

(72) Az állami kezességvállalás állami forrásokat kockáztat, ugyanis a kezesség lehívását az állami költségvetésből fizetik ki. Továbbá minden olyan kezességvállalás, amely nem tartalmaz megfelelő ellenszolgáltatást, veszteséget jelent az állami pénzügyi források számára. Így az állami források kritériuma és az államnak való tulajdoníthatóság teljesül erre az intézkedésre vonatkozóan és ezt a görög hatóságok sem vitatják.

(73) A Bizottság nem ért egyet a görög hatósások érvelésével, hogy teljesülnek a kezességvállalásokról szóló közlemény 3.2. szakaszában előírt feltételek. A Bizottság megállapította, hogy 2008-ban a Larco nehéz helyzetben lévő vállalat volt. Ezenfelül az évi 1 %-os garanciaprémiumot nem lehet úgy tekinteni, hogy az tükrözné a hitelgaranciával fedezett hitelek nemteljesítésre vonatkozó kockázatokat, a Larco jelentős pénzügyi nehézségei és különösen adósságának a saját tőkéhez viszonyított magas aránya miatt.

(74) A Bizottság szerint egy ésszerűen eljáró piacgazdasági hitelező nem vállalt volna a kezességet a Larcónak ezekkel a feltételekkel. Mivel az intézkedést szelektív módon a Larcónak nyújtották, a Bizottság megállapítja, hogy a 2008-as állami kezességvállalás szelektív előnyt biztosított a kedvezményezett számára.

(75) A Larco olyan ágazatban tevékenykedik, amelyben a termékekkel a tagállamok között kereskednek és a vállalat maga is termelésének nagy részét a tagállamokba exportálja, Ezenfelül Görögországon kívül 6 tagállamban folytatnak nikkelbányászatot, olvasztást és finomítást, nevezetesen Ausztriában, Finnországban, Franciaországban (Új-Kaledóniában), Spanyolországban, Svédországban és az Egyesült Királyságban ([22]). A nikkel kereskedelme szinte valamennyi tagállamban zajlik ([23]).

(76) A szóban forgó intézkedések lehetővé tették a Larco számára, hogy folytassa működését, így más nehéz helyzetben lévő versenytársakkal ellentétben, nem kellett szembenéznie a rossz pénzügyi eredményekből adódó következményekkel. Ez torzítja a versenyt, mivel az azonos piacon tevékenykedő más vállalatoknak állami segítségnyújtás nélkül kell működniük.

(77) Így megállapítható, hogy a 2. intézkedés a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősül. A Bizottság úgy véli, hogy a támogatás megegyezik a garantált kölcsön összegével, mivel kétséges, hogy a Larco, a gazdasági nehézségekre tekintettel talált volna finanszírozást a piacon függetlenül a feltételektől. Másként fogalmazva, a Bizottság úgy véli, hogy a Larco a garantált kölcsönnel megegyező összegben előnyben részesült, mivel az állami kezességvállalás nélkül nem szerezhette volna meg ezt a piaci finanszírozást.

(78) A Bizottságnak nincs olyan információja, amely arra utalna, hogy a garanciát igénybe vették.

4.2.3. *3. intézkedés: A 2009. évi tőkeemelés*

(79) Az állam részvétele a Larco 2009-es részvénytőke-emelésében állami forrásokat tartalmaz és az államnak tulajdonítható. Így a kritérium teljesül, amelyet a görög hatóságok nem vitatnak.

([21]) A Görög Köztársaság Hivatalos Közlönye FEK A-107.

([22]) Források: Forrás: British Geological Survey, European Mineral Statistics 2006-2010, http://www.bgs.ac.uk/; valamint Nickel Institute, http://www.nickelinstitute.org

([23]) Forrás: British Geological Survey, European Mineral Statistics 2006-2010, http://www.bgs.ac.uk/

(80) A Bizottság nem kapott a görög hatóságoktól semmilyen meggyőző bizonyítékot, amely igazolná azt az érvelésüket, hogy az állam ésszerűen eljáró piacgazdasági befektetőként járt el. A részvényesi közgyűlések jegyzőkönyvei valójában olyan bizonyítékot szolgáltattak, amely azt sugallja, hogy a részvényesek nem kaptak szerkezetátalakítási tervet a tőkeemelés előtt, annak ellenére, hogy a Larco nehéz helyzetben lévő vállalat. Ezenfelül a tőkeemelés végleges összege végül is kevésnek bizonyult a Larco negatív hitelbiztosítékának fedezésére és így nem lehet a vállalat értékének megőrzésére és szerkezetátalakításának támogatására irányuló intézkedésnek tekinteni.

(81) Az NBG részvételét illetően, a Bizottság emlékeztet a Törvényszék pontosítására, hogy *„önmagában az egyidejűség még jelentős mértékű magánbefektetések esetében sem lehet elegendő az EK 87. cikk (1) bekezdése értelmében vett támogatás hiányának anélkül történő megállapításához, hogy figyelembe vennék az egyéb releváns ténybeli vagy jogi körülményeket”* ([24]).

(82) Az NBG részleges részvétele valójában nem használható fel bizonyítékként az állam és a magánrészvényesek közötti egyidejűségre, mivel az NBG nemcsak részvényese, hanem hitelezője is volt a Larcónak. Az a döntése, hogy részlegesen részt vesz a tőkeemelésben, így nemcsak a beruházása értékének megőrzését, hanem hitelezői pozíciójának védelmét is szolgálta.

(83) Ezenfelül az állam már biztosította a Larcónak a 2008. évi állami kezességvállalást. Így, a vonatkozó ítélkezési gyakorlat alapján, az állami részvétel biztosítását a 2009. évi tőkeemelésben nem lehet elszigetelten kezelni, hanem más támogatási intézkedések keretében kell azt megvizsgálni ([25]).

(84) Végezetül, a részvényesi közgyűlések jegyzőkönyvei nem támasztják alá a görög hatóságok érvelését, miszerint a PPC szándéka az volt, hogy nagyobb részvényesi többséget tegyen lehetővé az állam számára. Ehelyett a PPC egyszerűen kijelentette, hogy nem kíván részt venni a részvénytőke-emelésben.

(85) Így a Bizottság szerint egy ésszerűen eljáró piacgazdasági befektető ezekkel a feltételekkel nem vett volna részt a Larco részvénytőke-emelésében. Mivel az intézkedést szelektív módon a Larcónak nyújtották, a Bizottság megállapítja, hogy az állam részvétele a 2009. évi tőkeemelésben a kedvezményezettet szelektív előnyökhöz juttatta.

(86) A fenti (75)–(76) preambulumbekezdésben kifejtett okokból, az intézkedés alkalmas a tagállamok közötti kereskedelem befolyásolására és a verseny torzítására.

(87) Így megállapítható, hogy a 3. intézkedés a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősül. Mivel azt nem vitatják, hogy az állam teljes körű jogait gyakorolta a részvénytőke-emelés során [nem világos], a 3. intézkedés értéke 44 999 999,40 EUR összeget tesz ki.

(88) A támogatás nyújtásának időpontját tekintve a 2009. május 14-i. részvényesi közgyűlés jegyzőkönyveiből következik, hogy a görög állam 15 000 000 EUR összeggel járult hozzá a 2009. április 15-i tőkeemeléshez ([26]), az államnak a részvénytőke-emeléshez való teljes hozzájárulása fényében [nem világos], amely 44 999 999,40 EUR-t tett ki. A Bizottságnak nincsen információja arról az időpontról, amikor a vállalat részvénytőke-emeléshez az állami hozzájárulás fennmaradó összegét megadták.

4.2.4. *4. intézkedés: A 2010. évi állami kezességvállalás*

(89) A 2. intézkedéshez hasonló okokból, az állami források kritériuma és az államnak való tulajdoníthatóság teljesül a 4. intézkedésre vonatkozóan és ezt a görög hatóságok sem vitatják.

(90) A Bizottság elismeri, hogy az általános üzleti gyakorlatnak számít a részvényeseknek, hogy garanciát nyújtanak az ez esethez hasonló körülmények között. Mivel azonban az NBG szintén a Larco részvényese volt, a Bizottság úgy tekinti, hogy rendes körülmények között a részvényesek arányosan megosztanák a szóban forgó garanciából eredő kitettséget. Ehelyett az állam magára vállalta a teljes kockázatot, garanciát nyújtva az adósságra, miközben a Larco nehéz helyzetben volt és már növekvő adóssággal küzdött.

(91) A 2. intézkedéshez hasonlóan, erre az intézkedésre vonatkozóan sem teljesülnek a kezességvállalásokról szóló közlemény 3.2. szakaszában előírt feltételek, mivel a 2 %-os prémiumot nem lehet úgy tekinteni, mint amely tükrözné a Larcóval kapcsolatos nemteljesítésre vonatkozó kockázatokat.

([24]) A T-565/08. sz., *Corsica Ferries kontra Bizottság* ügyben 2012. szeptember 11-én hozott ítéletének 122. pontja.
([25]) A C-399/10. P. és C-401/10 P. sz., *Bouygues SA, Bouygues Télécom SA kontra Bizottság* egyesített ügyekben hozott ítélet és a T-11/95. sz., *BP Chemicals kontra Bizottság* ügyben hozott ítélet (1998), 171. pontja.
([26]) A pénzügyminisztérium Οικ2/27694/0025. sz. dokumentuma értelmében.

(92) A Bizottság ezért úgy véli, hogy egy ésszerűen eljáró piacgazdasági hitelező nem vállalt volna a kezességet a Larcónak ezekkel a feltételekkel. Mivel az intézkedést szelektív módon a Larcónak nyújtották, a Bizottság megállapítja, hogy az szelektív előnyt biztosított a kedvezményezett számára.

(93) A fenti (75)–(76) preambulumbekezdésben kifejtett okokból, az intézkedés alkalmas a tagállamok közötti kereskedelem befolyásolására és a verseny torzítására..

(94) Így megállapítható, hogy a 4. intézkedés a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősül. A Bizottság úgy véli, hogy a támogatás összege megegyezik a garantált összeggel, mivel világos, hogy függetlenül a feltételektől, a Larco gazdasági nehézségeinek fényében, ésszerűen eljáró piaci szereplő nem vállalt volna kezességet erre az összegre. Másként fogalmazva, a Bizottság úgy véli, hogy a Larco a garantált összeggel azonos előnyben részesült, mivel az állami kezességvállalás nélkül a piacról nem kaphatott volna garanciát.

(95) A Bizottságnak nincs olyan információja, amely arra utalna, hogy a garanciát igénybe vették.

4.2.5. *5. intézkedés: Garancialevelek a különadó előzetes megfizetése helyett 2010-ben*

(96) A Bizottság tudomásul veszi a görög hatóságok pontosítását az 5. intézkedés ténybeli körülményeit illetően.

(97) A görög hatóságok által szolgáltatott bizonyíték fényében, a Bizottság egyetért, hogy a különadó előzetes megfizetésének garancialevelekkel történő kiváltására vonatkozó jogot a bíróság objektív kritérium alapján adta meg a Larcónak, amelyet bármely hasonló helyzetben lévő vállalat esetében alkalmaztak volna. Így megállapítható, hogy az 5. intézkedés nem járt szelektív előnnyel a Larco számára.

4.2.6. *6. intézkedés: A 2011. évi állami kezességvállalás*

(98) A Bizottság tudomásul veszi a görög hatóságok pontosítását az 6. intézkedés ténybeli körülményeit illetően.

(99) A Bizottság nem ért egyet a görög hatóságokkal abban, hogy a 6. intézkedés nem járt állami források bevonásával. Először is, a 2. intézkedések esetében kifejtettekhez hasonlóan az állami kezességvállalás állami forrásokat kockáztat, ugyanis a kezesség lehívását az állami költségvetésből fizetik ki. Továbbá minden olyan kezességvállalás, amely nem tartalmaz megfelelő ellenszolgáltatást piaci prémiummal, veszteséget jelent az állami pénzügyi források számára. Ezenfelül, a 60 millió EUR összegű héával kapcsolatos fennálló tartozásról szóló érvelés ellentmondásosnak tűnik az 5. intézkedéssel kapcsolatosan benyújtott észrevételekkel, amelyben a görög hatóságok azzal érvelnek, hogy jogszerűen és szándékosan nem térítették vissza az esedékes héá-t, azzal a céllal, hogy ellensúlyozzák a különadó előzetes megfizetésének felfüggesztését.

(100) A Bizottság ezért úgy véli, hogy erre az intézkedésre vonatkozóan teljesül az állami források kritériuma és az államnak való tulajdoníthatóság.

(101) A 2. és a 4. intézkedéshez hasonlóan, nem teljesülnek a kezességvállalásokról szóló közlemény 3.2. szakaszában előírt feltételek.

(102) A Bizottság szerint így egy ésszerűen eljáró piacgazdasági hitelező nem vállalt volna a kezességet a Larcónak ezekkel a feltételekkel. Mivel az intézkedést szelektív módon a Larcónak nyújtották, a Bizottság megállapítja, hogy az szelektív előnyt biztosított a kedvezményezett számára.

(103) A fenti (75)–(76) preambulumbekezdésben kifejtett okokból, az intézkedés alkalmas a tagállamok közötti kereskedelem befolyásolására és a verseny torzítására.

(104) Így megállapítható, hogy a 6. intézkedés a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősül. A 2. intézkedéshez hasonlóan a Bizottság úgy véli, hogy a támogatás összege megegyezik a garantált kölcsön összegével, mivel kétséges, hogy a Larco, a gazdasági nehézségekre tekintettel függetlenül a feltételektől talált volna finanszírozást a piacon.

(105) A Bizottságnak nincs olyan információja, amely arra utalna, hogy a garanciát igénybe vették.

4.2.7. *Következtetés az állami támogatás meglétéről*

(106) A fentiek fényében, a Bizottság úgy véli, hogy az 1. és az 5. intézkedés nem minősül állami támogatásnak, míg a 2., a 3., a 4. és a 6. intézkedés a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősül.

(107) Így a 2. intézkedésben lévő állami támogatás 30 000 000 EUR, amelyet 2008. december 22-én nyújtottak. A 3. intézkedésben lévő állami támogatás 44 999 999,40 EUR, azonban az odaítélés napját még a görög hatóságoknak tisztáznia kell. A 4. intézkedésben lévő állami támogatás 10 820 824,95 EUR-t tesz ki, amelyet 2010. május 10-én nyújtottak, valamint a 6. intézkedésben lévő teljes állami támogatás 50 000 000 EUR-t tesz ki (amely a következőkből ered: 30 000 000 EUR + 30 000 000 EUR), amelyet 2011. december 30-án nyújtottak.

4.3. **Jogellenes támogatás**

(108) A 2., a 3., a 4. és a 6. intézkedés állami támogatásnak minősül, és azokat az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdésében meghatározott bejelentési és felfüggesztési kötelezettséget megszegve nyújtották. Így, ezek az intézkedések jogellenes állami támogatásnak minősülnek.

4.4. **A támogatás összeegyeztethetősége**

(109) Minthogy bizonyos intézkedések az EUMSZ 107. cikke (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősülnek, fontolóra kell venni, hogy azok vajon összeegyeztethetők-e az adott cikk (2) és (3) bekezdésében szereplő kivételekkel.

(110) A Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint ([27]) a tagállamnak kell megjelölnie azokat a lehetséges okokat, amelyek alátámasztják a belső piaccal való összeegyeztethetőséget, és a tagállamnak kell igazolnia, hogy az összeegyeztethetőség előfeltételei fennállnak.

4.4.1. *A 2., a 4. és a 6. intézkedés összeegyeztethetősége*

(111) A 2. és a 4. intézkedésre vonatkozóan a görög hatóságok nem hivatkoztak az összeegyeztethetőség egyetlen lehetséges alapjára sem, mivel azzal érveltek, hogy az intézkedések nem minősültek állami támogatásnak.

(112) Mivel az intézkedések állami támogatásnak minősülnek, azokat a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerinti, valamint különösen a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás szerinti összeegyeztethetőségük tekintetében kell értékelni, mivel a Larco legalább 2008 óta nehéz helyzetben lévő vállalkozás. A megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 20. pontjában foglaltak szerint *„a nehéz helyzetben lévő vállalkozás nem tekinthető egyéb közérdekű célkitűzések. elősegítésére alkalmas eszköznek addig, ameddig életképessége nem biztosított Ezért a Bizottság úgy véli, hogy a nehéz helyzetben lévő vállalkozásoknak nyújtott támogatás csak akkor járulhat hozzá a gazdasági tevékenységek fejlesztéséhez oly módon, amivel nem befolyásolja hátrányosan a kereskedelmet a közös érdekkel ellentétes mértékben, ha betartják az ezen iránymutatásban megállapított feltételeket.”*

(113) A megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás vonatkozó feltételei (3.1. szakasz) azonban ebben az esetben nem teljesülnek. A garanciák nem jártak le 6 hónap után és a görög hatóságok nem jelentettek be szerkezetátalakítási tervet, amely helyreállítaná a vállalat életképességét, miközben nem hajtottak végre kompenzációs intézkedéseket a versenytorzulás enyhítése érdekében. Végezetül, nincs bizonyíték arra vonatkozólag, hogy a támogatás a szükséges minimumra korlátozódott, különösen a támogatás kedvezményezettjének jelentős saját hozzájárulása révén. A hatóságok nem nyújtottak be felszámolási tervet.

(114) A 6. intézkedésre vonatkozólag, a görög hatóságok azzal érveltek, hogy az összeegyeztethető volt az ideiglenes keretrendszerrel és az ideiglenes görög hitelgarancia rendszerrel és az minden esetben megmentési támogatásnak minősül.

(115) A Bizottság nem ért egyet a görög hatóságok érveivel. A Bizottság úgy véli, hogy az ideiglenes keretrendszer és az ideiglenes görög hitelgarancia rendszer feltételei nem teljesültek, mivel a Larco nehéz helyzetben lévő vállalat volt. A Larcónak nyújtott két garancia teljes összege meghaladta a Larco éves bérköltségét, a garancia meghaladta a kölcsön 90 %-át és az 1 %-os garanciaprémium nem tekinthető piaci alapú prémiumnak, amely tükrözné a hitelgaranciával fedezett hitelek nemteljesítésre vonatkozó kockázatokat.

(116) Azokat az érveléseket illetően, hogy az intézkedés megmentési támogatást jelentett, bár a Bizottság 2011 óta megbeszéléseket folytatott a görög hatóságokkal a Larcóval kapcsolatosan, a hatóságok sohasem említették, hogy a 2011. évi garanciákat megmentési támogatásnak kellene tekinteni és soha nem adtak erről értesítést. A kérdőívre adott 2012. március 16-i válaszukban a görög hatóságok valójában kifejezetten kijelentették, hogy a vállalat nem részesült megmentési és/vagy szerkezetátalakítási támogatásban az elmúlt 10 évben.

([27]) A C-364/90. sz. *Olaszország kontra Bizottság* ügyben hozott ítélet (EBHT 1993., I-2097. o.) 20. pontja.

(117) A megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás vonatkozó feltételei ebben az esetben sem teljesülnek. A 2011. évi garanciák nem jártak le 6 hónap elteltével és a görög hatóságok nem jelentettek be szerkezetátalakítási vagy felszámolási tervet. A beruházásokhoz 30 millió EUR összeg szükségességét igazoló üzleti terv nem képezheti alapját egy összeegyeztethető szerkezetátalakítási tervnek a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás alkalmazásában. Ennek az az oka, hogy a terv nem célozta a vállalat életképességének helyreállítását, és nem terveztek vagy hajtottak végre kompenzációs intézkedéseket a versenytorzulás enyhítése érdekében. Végezetül, nem volt bizonyíték arra vonatkozólag, hogy a támogatás a szükséges minimumra korlátozódott, különösen a támogatás kedvezményezettjének jelentős saját hozzájárulása révén. A hatóságok nem nyújtottak be felszámolási tervet sem.

(118) A Bizottság nem azonosított bármely egyéb lehetséges alapot a 2., a 4. és a 6. intézkedés összeegyeztethetőségére vonatkozóan.

(119) A fentiek fényében, a Bizottság szerint a 2., a 4. és a 6. intézkedés összeegyeztethetetlen a belső piaccal.

4.4.2. *A 3. intézkedés összeegyeztethetősége*

(120) A görög hatóságok nem azonosítottak bármely lehetséges alapot a 3. intézkedés összeegyeztethetőségére vonatkozóan, mivel azzal érveltek, hogy az intézkedés nem minősül állami támogatásnak.

(121) Mivel az intézkedés állami támogatásnak minősül, azt a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás szerinti összeegyeztethetőségük tekintetében kell értékelni, a (112) preambulumbekezdésben említett okokból. A megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás vonatkozó feltételei azonban ebben az esetben sem teljesülnek. A görög hatóságok sohasem jelentettek be szerkezetátalakítási tervet, amely helyreállítaná a vállalat életképességét, és nem hajtottak végre kompenzációs intézkedéseket sem a versenytorzulás enyhítése érdekében. Végezetül, nincs bizonyíték arra vonatkozólag, hogy a támogatás a szükséges minimumra korlátozódott, különösen a támogatás kedvezményezettjének jelentős saját hozzájárulása révén.

(122) A Bizottság nem azonosított bármely egyéb lehetséges alapot ezen intézkedés összeegyeztethetőségére vonatkozóan.

(123) Ennek fényében, a Bizottság úgy véli, hogy a 3. intézkedés nem összeegyeztethető a belső piaccal.

4.5. **Visszatérítés**

(124) A Szerződés és a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a Bizottság hatáskörébe tartozik annak eldöntése, hogy az érintett államnak meg kell-e szüntetnie vagy módosítania kell-e azt a támogatást, amely a Bizottság álláspontja szerint nem egyeztethető össze a belső piaccal ([28]). Az állandó ítélkezési gyakorlatból következik továbbá, hogy a Bizottság által a belső piaccal összeegyeztethetetlennek tekintett támogatások esetében az államra a támogatás megszüntetését illetően kirótt kötelezettség célja a korábbi állapot visszaállítása ([29]). A Bíróság e tekintetben kimondta, hogy ez a célkitűzés akkor valósul meg, ha a kedvezményezett visszafizette a jogellenes támogatásként kapott összegeket, elveszítve így azt az előnyt, amelyet versenytársaival szemben élvezett a piacon, és visszaállt a támogatás juttatása előtti állapot ([30]).

(125) Az említett joggyakorlat értelmében a 659/1999/EK tanácsi rendelet ([31]) 14. cikkének (1) bekezdése kimondja: *„Amennyiben a jogellenes támogatások esetén elutasító határozat születik, a Bizottság dönt arról, hogy az érintett tagállam hozza meg a szükséges intézkedéseket a támogatásnak a kedvezményezettől történő visszavételére […]”.*

(126) Mivel a Szerződés 108. cikkét megsértő mostani intézkedések egyike sem került bejelentésre a Bizottságnál, következésképpen jogellenesek és a belső piaccal nem összeegyeztethető támogatásnak minősülnek, a támogatások engedélyezését megelőző piaci helyzet helyreállítása érdekében azokat vissza kell fizettetni. A visszafizettetés ezért arra az időszakra vonatkozik, amikor a kedvezményezett előnyben részesült, azaz arra az időtartamra, amely a támogatásnak a kedvezményezett részére történő rendelkezésre bocsátásával veszi kezdetét és a támogatás tényleges visszafizetésével fejeződik be; a visszafizettetendő összegek tartalmazzák a tényleges visszafizetés időpontjáig esedékes kamatokat is.

5. **KÖVETKEZTETÉS**

(127) Az 1. és az 5. intézkedés tehát a Szerződés 107. cikke (1) bekezdése értelmében nem minősül állami támogatásnak.

(128) Görögország a 2., a 3., a 4. és a 6. intézkedést jogellenesen, a Szerződés 108. cikkének (3) bekezdését megsértve hajtotta végre.

([28]) Lásd a C-70/72 sz. *Bizottság kontra Németország* ügyet, [1973] ECR 813, 13. pont.
([29]) Lásd a C-278/92 sz., C-279/92 sz. és C-280/92 sz. *Spanyolország kontra Bizottság* egyesített ügyeket, [1994] ECR I-4103, 75. pont.
([30]) Lásd a C-75/97 sz. *Belgium kontra Bizottság* ügyet, [1999] ECR I-030671, 64 és 65. pont.
([31]) A Tanács 1999. március 22-i 659/1999/EK rendelete az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (HL L 83., 1999.3.27., 1. o.).

(129) Különösen a Larco javára nyújtott 2., a 4. és a 6. intézkedés (2008. évi, 2010. évi és 2011. évi állami kezességvállalás) minősült állami támogatásnak a Szerződés 107. cikke (1) bekezdése értelmében és nem volt összeegyeztethető a belső piaccal, mert a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás vonatkozó feltételei nem teljesültek és a Bizottság nem azonosított bármely egyéb lehetséges alapot az összeegyeztethetőségre vonatkozóan.

(130) A 3. intézkedés (az állam részvétele a Larco 2009. évi tőkeemelésében) szintén állami támogatásnak minősült és nem volt összeegyeztethető a Szerződéssel mert a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás vonatkozó feltételei nem teljesültek és nem azonosítottak alapot az összeegyeztethetőségre vonatkozóan.

(131) A Bizottság megjegyzi, hogy Görögország hozzájárul jelen határozat angol nyelven történő elfogadásához,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az adósság be nem hajtása a pénzügyminisztérium részére és a garancialevelek a különadó előzetes megfizetése helyett 2010-ben, amelyet Görögország a Larco esetében hajtott végre, nem minősül állami támogatásnak a Szerződés 107. cikke (1) bekezdése értelmében.

2. cikk

A 2008-ban, 2010-ben és 2011-ben a Larco General Mining & Metallurgical Company S.A. számára állami kezességvállalás formájában nyújtott 135 820 824, 35 EUR összegű állami támogatás, valamint az állam részvétele a vállalat 2009. évi tőkeemelésében, amelyet Görögország jogellenesen, a Szerződés 108. cikkének (3) bekezdését megsértve nyújtott, összeegyeztethetetlen a belső piaccal.

3. cikk

(1) Görögország visszafizetteti a kedvezményezettel a 2. cikkben említett összeegyeztethetetlen támogatást.

(2) A visszafizettetendő összegeknek tartalmazniuk kell a támogatásnak a kedvezményezettek rendelkezésére bocsátásától a tényleges visszatérítés időpontjáig esedékes kamatokat.

(3) A kamatokat a módosított 794/2004/EK bizottsági rendelet ([32]) V. fejezetével összhangban kamatos kamattal kell kiszámítani.

(4) A 3. intézkedés tekintetében, Görögország megadja a pontos időponto(ka)t, amikor a 2009. évi tőkeemeléshez a hozzájárulást nyújtotta.

(5) Görögország e határozat elfogadásának időpontjától kezdve megszünteti a 2. cikkben említett támogatás valamennyi függőben lévő kifizetését.

4. cikk

(1) A 2. cikkben említett támogatás behajtása azonnal és ténylegesen megtörténik.

(2) Görögország a határozat végrehajtását a határozatról szóló értesítés időpontjától számított négy hónapon belül biztosítja.

5. cikk

(1) A határozat kihirdetésének időpontjától számított két hónapon belül Görögország benyújtja az alábbi információkat:

a) a kedvezményezett által visszatérítendő teljes összeg (tőketartozás és kamatok);

b) az e határozatnak való megfelelés érdekében már meghozott és tervezett intézkedések részletes bemutatása;

c) azt igazoló dokumentumok, hogy a kedvezményezettet felszólították a támogatás visszafizetésére.

([32]) A Bizottság 794/2004/EK rendelete (2004. április 21.) az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 659/1999/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról (HL L 140., 2004.4.30., 1. o.)

(2) Amíg az 2. cikkben említett támogatást teljes egészében vissza nem fizetik, Görögország folyamatosan tájékoztatja a Bizottságot az e határozat végrehajtásának érdekében meghozott nemzeti intézkedések előrehaladásáról. Görögország a Bizottság egyszerű kérésére azonnali tájékoztatást ad az e határozat végrehajtása érdekében már meghozott és tervezett intézkedésekről. Görögország részletes információkkal szolgál továbbá a kedvezményezett által már visszatérített támogatási összegről és kamatról.

6. cikk

Ennek a határozatnak a Görög Köztársaság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2014. március 27-én.

a Bizottság részéről
Joaquín ALMUNIA
alelnök

MELLÉKLET

TÁJÉKOZTATÁS A KAPOTT, VISSZAFIZETENDŐ ÉS MÁR VISSZAFIZETETT TÁMOGATÁS ÖSSZEGÉRŐL

A kedvezményezett megjelölése – intézkedés	A nyújtott támogatás teljes összege	A visszafizetendő támogatás teljes összege (Tőke)	A már visszafizetett összeg összesen	
			Tőkeösszeg	Visszafizetési kamat
Larco – 2. intézkedés	30 000 000	30 000 000	0	0
Larco – 3. intézkedés	44 999 999,40	44 999 999,40	0	0
Larco – 4. intézkedés	10 820 824,95	10 820 824,95	0	0
Larco – 6. intézkedés	50 000 000	50 000 000	0	0